

TEMA DEL DIA

REVÉS A IBERPOTASH ■ Una nova sentència motivada per un recurs presentat per l'Associació de Veïns de la Rampinya de Sallent tira per terra l'autorització ambiental que ja va anul·lar temporalment el mateix tribunal en el cas Estradé

Una nova sentència sobre el runam del Cogulló el deixa en situació d'il·legalitat

► El Tribunal Superior anul·la l'autorització atorgada pel Govern el 2008 per inadequació urbanística i falta d'avaluació d'impacte ambiental

DAVID BRICOLLÉ | MANRESA

■ Iberpotash ha rebut un nou revés judicial sobre el runam del Cogulló. Una sentència, però, que sobresurt dels precedents més immediats perquè deixa absolutament fora de la legalitat tot el gran dipòsit de residus sallentí.

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha emès una sentència que declara nul·la l'autorització ambiental concedida l'abril del 2008 pel departament de Medi Ambient de la Generalitat a l'empresa minera per a l'extracció i tractament de recursos minerals a Sallent i Balsareny. En definitiva, es tracta de la llicència que autoritza l'activitat que es porta a terme en aquesta part de l'explotació, essencialment l'abocament en el runam del Cogulló. I afecta no només l'ampliació prevista, sinó que deixa en fals el que ja era existent.

La sentència resol el contenciós administratiu interposat per l'Associació de Veïns Sant Antoni de la Rampinya –representats per l'advocat berguedà Climent Fernández– contra la Generalitat, l'Ajuntament i Iberpotash per la concessió d'aquella autorització. Una llicència que ja va rebre un primer revés ara fa dos anys arran del contenciós interposat per l'advocat sallentí Sebastià Estradé. En aquell cas també s'anul·lava aquesta autorització ambiental (vegeu desglossat), però era una anul·lació de caràcter temporal, ja que l'únic motiu al qual s'aferava el jutge era que la fiança pel runam del Cogulló era massa baixa. Es tractava, doncs, d'una anomalia resoluble, i precisament el magistrat donava en aquella resolució un termini –de dos mesos– perquè se'n presentés una de nova, juntament amb un nou pla de restauració.

Quina és la diferència d'aquella sentència respecte de la que acaba d'emetre el mateix Tribunal Superior de Justícia de Catalunya? Que aquesta darrera no només incorpora l'argumentari de la

«No es pot mirar cap a un altre costat»

► Com ja ha passat en anteriors sentències, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya no s'estalvia adjectius a l'hora de qualificar i subratllar la presència i la rellevància del runam salí del Cogulló. En aquesta línia, en un dels paràgrafs de la resolució el magistrat posa en relleu que «ens trobem davant d'un magnànim i magnífic 'statu quo' que no es pot passar per alt mirant cap a un altre costat, i que abasta una superfície d'unes 114 hectàrees, de les quals unes 48 són per a les instal·lacions mineres de Sallent i el runam del Cogulló, amb una accentuació en superfície que s'ha de ressaltar i amb un volum esplèndid i ostentós fins al punt que té un creixement incessant a un ritme gens menyspreable de 650.000 tones l'any el 2002».

sentència Estradé, sinó que pivota sobre dos elements més que, sobre el paper, no permeten una resolució a curt termini, sinó que requeririen començar de nou tot el procediment per obtenir aquesta autorització.

Dos aspectes clau

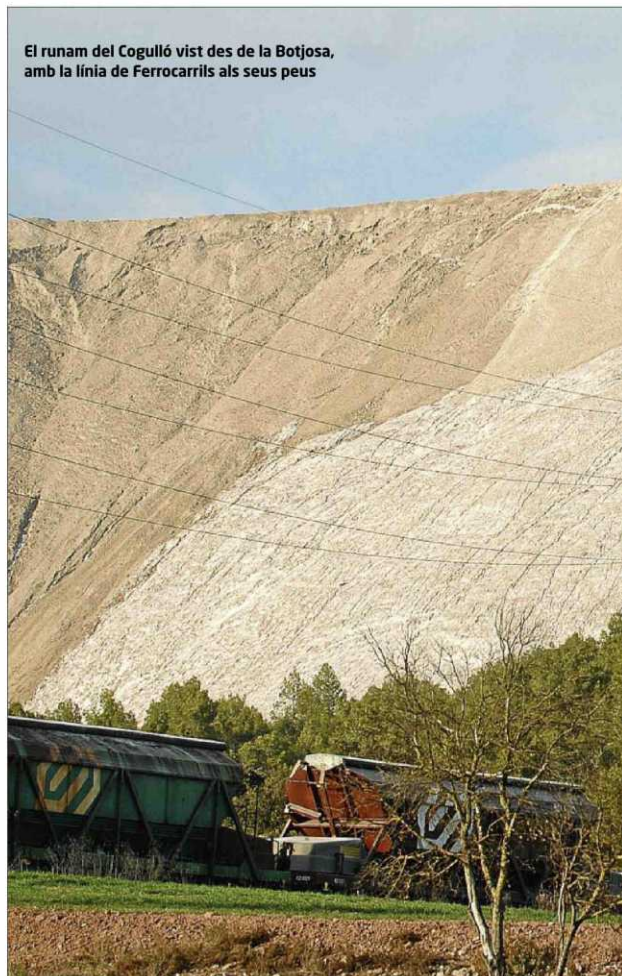
La primera de les qüestions per les quals el Tribunal anul·la la llicència és que considera –com així argumentava la part demandant– que el planejament urbanístic no s'adequa a l'activitat. No només al POU actual (aprobat fa dos anys), sinó als planejaments anteriors. L'advocat de l'associació veïnal va presentar una prova pericial elaborada per un arquitecte –i que el magistrat dóna per bona– amb la qual va anar acotant el creixement del runam als diferents planejaments vigents des que es va començar a generar la muntanya de

residus i va posar de manifest que en els successius espais temporals hi va haver incompatibilitat amb la qualificació urbanística dels terrenys. En aquest sentit, la sentència diu literalment que dels plànols aportats per la prova pericial «no es pot sinó estimar l'accentuada progressió fàctica del dipòsit, que ajustat al règim urbanístic l'any 1981 ja comença a desbordar-se d'aquella conformitat l'any 1988, es potencia i augmenta superlativament fins l'any 1999 fins i tot per sobre de la generosa ordenació urbanística a la qual s'havia arribat amb el planejament urbanístic del 1999, i que a raó de la menor cobertura que dispensen les altres figures de planejament se segueix engrandint i ampliant».

La segona qüestió clau és l'absència d'una declaració d'impacte ambiental que el magistrat considera ineludible per a la concessió de l'autorització ambiental ara anul·lada. La Generalitat va aprovar l'any 1998 una nova llei d'intervenció integral mediambiental per regular l'activitat de les empreses, i per a les activitats que ja estaven en funcionament va preveure un procés d'adequació, al que es va acollir Iberpotash. Procés que precisament va motivar la petició de l'autorització que és motiu de controvèrsia.

El tribunal argumenta que «de cap manera consta la subjecció del cas a l'avaluació d'impacte ambiental de projectes, d'imperatiu jurídic comunitari i estatal, i la tramitació seguida s'ha acontentat amb una simple avaluació ambiental verificada». Per això, conclou que hi ha disconformitat «amb l'activitat pretesa per l'ordenament ambiental per la falta d'avaluació d'impacte ambiental de projectes d'exigència comunitària, estatal i de la comunitat autònoma, i per la irrellevància i impropedència de la simple avaluació ambiental verificada operada en el cas».

El runam del Cogulló vist des de la Botjosa, amb la línia de Ferrocarrils als seus peus

El tribunal incorpora la resolució del cas Estradé, que demanava una fiança molt més elevada

D. B. | MANRESA

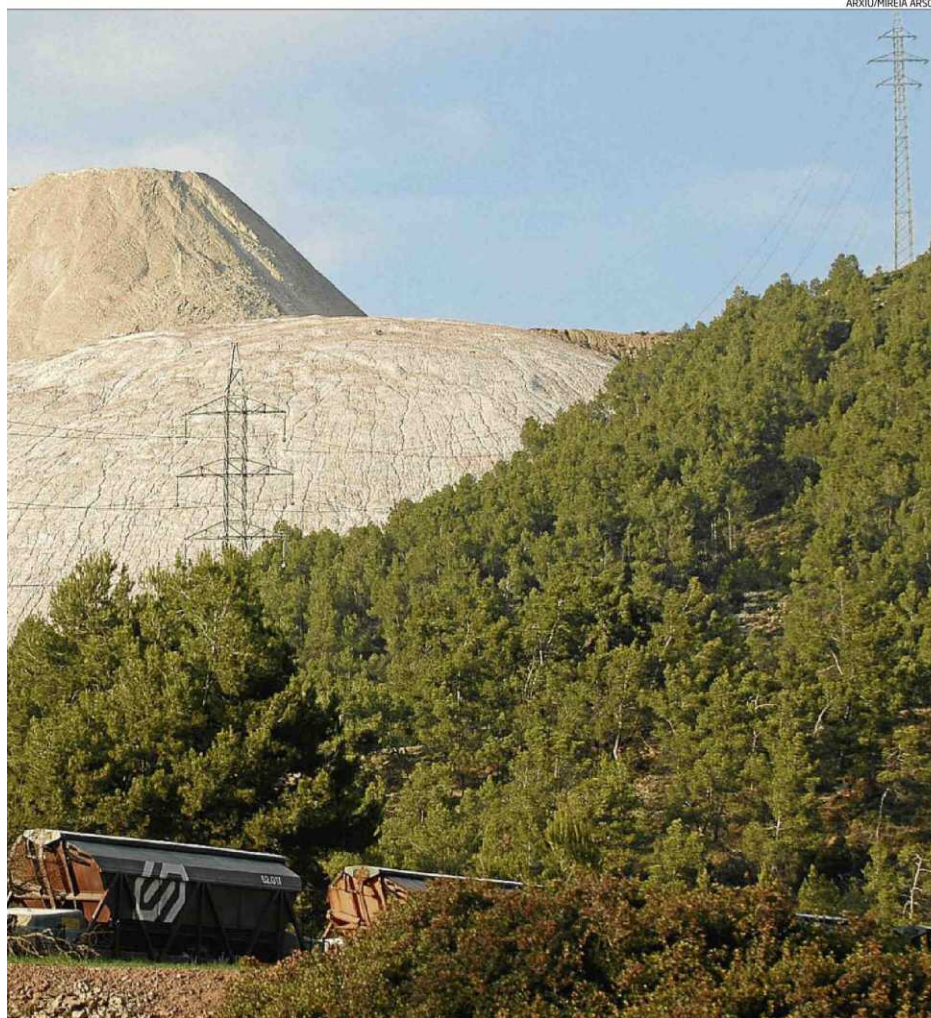
■ La resolució dictada ara pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya té molt present en el seu fonament una sentència anterior que afecta també el runam salí del Cogulló. Es tracta de la que va donar resposta al litigi promogut pel veí de Sallent Sebastià Estradé, que es va fer pública l'octubre del 2011. El jutge la utilitza com un dels arguments per a la decisió d'anul·lar l'autorització ambiental.

En aquell cas, Estradé va presentar un recurs contenciós administratiu contra una resolució de la conselleria de Medi Ambient del 29 d'abril de l'any 2008, que el que feia era atorgar l'autorització ambiental a Iberpotash per a l'extracció i tractament dels recursos minerals de Sallent i Balsareny, i s'hi fixava una fiança per a l'abocament al runam del Cogulló de 585.153 euros.

El tribunal admetia que, de di-

ferents possibilitats que s'havien apuntat per donar sortida al residu, només se'n podia considerar una, dividida en dues fases: la primera, «la del creixement en altura del runam del Cogulló»; i la segona, «a partir de la data de cessament de la generació de la sal, que es preveu cap al 2035».

Però el tribunal posava en relleu que l'autorització només tenia com a efecte el procés acumulatiu de material i considerava procedent «la disconformitat a dret» del demandant pel fet que no s'havia establert un programa de restauració, equivalent al previst a partir del 2035, per al lapse que hi ha fins a aquella data. Tot i que no concretava cap xifra, establia que la fiança hauria d'equivaler almenys al 25% del pressupost global de restauració. Posteriorment es va conèixer que aquesta nova fiança era de 13,9 milions d'euros, però amb una rebaixa del 50% que Iberpotash ja va fer efectiva.

L'empresa mira cap a la Generalitat perquè resolgui el conflicte del dipòsit

► Iberpotash manté l'interès a fer abocaments

E. B. | MANRESA

■ Una segona sentència, més contundent que la primera pel seu abast, posa en qüestió el futur de l'ampliació del dipòsit de residus salins del Cogolló. L'empresa Iberpotash considera que cal trobar respostes en la Generalitat davant l'anul·lació de l'autorització per abocar al runam del Cogolló, que el govern català va atorgar el 2008. L'empresa, que va rebre la sentència ahir, estudia si presenta un recurs de cassació davant el Tribunal Suprem. Té deu dies per fer-ho.

Iberpotash manté el seu interès per seguir abocant al runam salí. Considera que aquesta actuació és necessària per poder afrontar amb garanties els darrers mesos de treball de la mina de Sallent-Balsareny, que té previst tancar de manera definitiva entre final del 2014 i principi del 2015. Fonts de l'empresa consultades per aquest diari van explicar ahir que el procés de tancament s'afronta de manera lenta i que ja s'ha iniciat, però en els propers mesos es vol continuar explotant el subsòl de Sallent-Balsareny per acabar de treure la potassa que hi ha.

També es considera necessària l'ampliació en superfície per poder fer el trasllat de la terrera vella de la Botjosa al Cogolló, el que suposaria alliberar el terreny que ara ocupa aquest residu al costat de la planta industrial i el barri del mateix nom. En l'espai de l'actual terrera i de les naus industrials, Iberpotash hi voldria construir un polígon industrial per a la logística, segons els plans descrits en el projecte de desenvolupament dels propers anys, Phoenix.

La via judicial no ajuda a trobar solucions per als projectes industrials d'Iberpotash i és per això que l'empresa confia que les solucions, i també la del futur del Cogolló, li arribin pels acords polítics que es fixin en una comissió que es va crear a principi del 2013 en què hi ha representats la Generalitat, l'Ajuntament de Sallent i la mateixa empresa.

Iberpotash va presentar recurs a la primera sentència, que va impulsar l'advocat Sebastià Estradé. De moment no està resolt. Al mateix temps va acatar una nova fiança per fer els abocaments: dels 500.000 del tripartit als 14 milions fixats ara.

Els veïns ja van guanyar una primera batalla judicial amb l'anul·lació d'una part del POUM

D. B. | MANRESA

■ La nova sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya té un capítol precedent en la batalla sobre el runam salí del Cogolló. El juliol passat ja va donar la raó parcial a l'Associació de Veïns Sant Antoni de la Rampinya de Sallent –la mateixa que va impulsar el contenciós que ara s'ha resolt en un procediment engegat contra l'acord d'aprovació definitiva del pla general per part de la comissió d'Urbanisme de la Catalunya Central.

Tal com ja va informar **Regió7** en el seu moment (vegeu edició del 8 d'agost passat), la sentència anul·lava un dels apartats del pla general urbanístic de Sallent, aprovat fa dos anys i mig.

Es tracta del que fa referència a la qualificació de sòl del sector dels plans de Ridor com a dipòsit de residu salí.

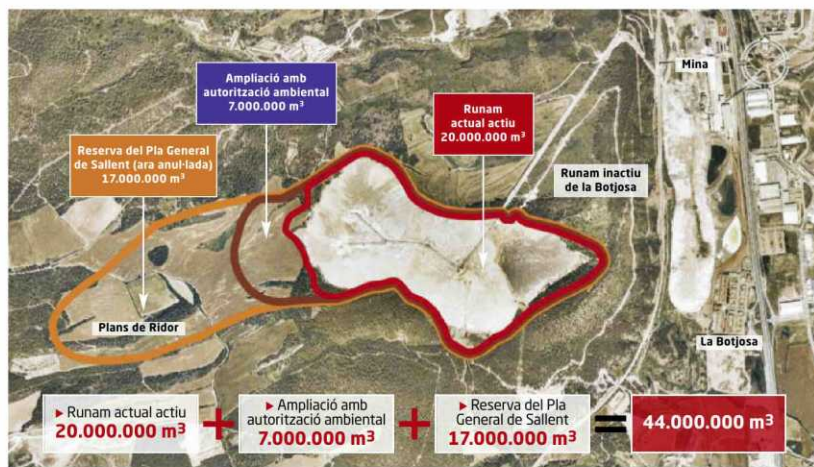
És a dir, l'àrea que es deixava reservada en aquest planejament

per al futur creixement en amplada del runam del Cogolló. En essència, el jutge basava la seva decisió a considerar que l'aprovació del pla va passar de puntetes i de manera molt indefinida per sobre de l'impacte que tindria una ampliació del runam perquè directament passava aquests terrenys de sòl no urbanitzable a zona de dipòsit salí, amb la previsió que en el futur s'elaborés un pla especial –específic per a aquesta àrea– que en definís més detalladament el seu desenvolupament i ús. El tribunal considerava que d'aquesta manera no es va respectar el fonament d'aquesta eina de planificació.

El jutge era prou explícit en alguns passatges de la sentència, com per exemple quan subratllava en un to crític «aquesta tècnica d'ignorar una ordenació urbanística amb la seva rellevància mediambiental per a un cas que té les seves arrels d'una manera tan

LA UBICACIÓ

Situació actual i àrea afectada

JORDI CIRERA

concloent, temporal, quantitativa i qualitativa», en referència amb als runams salins, «i que deixa una activitat d'aquesta rellevància en una simple qualificació de terrenys, deixant a lliure arbitri el que no és altra cosa que un xec en

blanc a l'activitat», pel fet que es deixi en mans «d'un futurible planejament especial», plantejant una ordenació de futur.

I afegia que «no es pot deixar sense una possible ordenació urbanística una realitat d'aquesta

magnitud, ja a nivell del pla general d'ordenació urbana de Sallent del 2010». La demandada era la Generalitat, que ja va informar que no presentaria recurs contra aquesta sentència, tot i que es podia recórrer.